

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü

Sayı : E-79668890-749-00091124913
Konu : Doğa Yenileme Kanunu

DAĞITIM YERLERİNE

Avrupa habitatlarının kötü durumda olan %80'inin iyileştirilmesi ile ormanlar, tarım alanları, denizler, tatlı sular ve kentsel ekosistemlerin yenilenmesi amacıyla, yasal olarak bağlayıcı hedefler öngören Doğa Yenileme Kanunu'na (Nature Restoration Law) ilişkin tüzük teklifi üzerinde, 9 Kasım 2023 tarihinde AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu tarafından geçici bir siyasi uzlaşmaya varılmıştır.

Uzlaşma sağlanan metin, 2030 yılına kadar AB'nin kara ve deniz ekosistemlerinin en az % 20'sinin, 2040 yılına kadar en az % 60'ının ve 2050 yılına kadar en az % 90'ının iyi bir duruma gelecek şekilde yenilenmesine ilişkin olarak, listelenen her bir ekosistem için bağlayıcı hedefler ve yükümlülükler içermektedir. Bir alan iyi bir duruma ulaştığında, AB ülkeleri sözkonusu alanın önemli ölçüde kötüleşmemesini sağlamakla yükümlü olacaktır.

Tarım ekosistemlerine yönelik olarak metin, Üye Devletlerin üç göstergeden (otlak kelebeği endeksi, yüksek çeşitliliği bulunan peyzaj özelliklerine sahip tarım arazilerinin payı ve ekili arazilerdeki mineral topraklarda organik karbon stokunun artırılması) en az ikisinde artış eğilimi elde etmeyi amaçlayan tedbirler alması gerektiğini belirtmekte ve ulusal düzeyde ortak tarım arazisi kuş endeksini artırmak için zamana bağlı hedefler belirlemektedir.

Aynı zamanda metin, turbalık alanların yeniden ıslatılması konusunda yoğun şekilde etkilenecek Üye Devletlere daha düşük bir yüzde uygulama konusunda esneklik sağlayarak, 2030 yılına kadar tarımsal kullanım altındaki drene edilmiş turbalık alanların % 30'unu, 2040 yılına kadar % 40'ını ve 2050 yılına kadar % 50'sini yenileme hedefleri koymaktadır.

Orman ekosistemlerine ilişkin olarak uzlaşma metninde, Üye Devletlerin, orman ekosistemlerinin biyolojik çeşitliliğini arttırmak ve orman yangınları riskini de dikkate alarak, dikili ve yatık ölü odun ve ortak orman kuşları endeksi gibi belirli göstergelerin ulusal düzeyde artış eğilimi göstermesini sağlamak üzere önlemler alması yükümlülüğü getirilmektedir. Ayrıca Üye Devletler, 2030 yılına kadar AB düzeyinde en az üç milyar ilave ağaç dikilmesine katkıda bulunmaya teşvik edilmektedir.

Kentsel ekosistemler bakımından ise uzlaşma metni, Üye Devletlerin, tatmin edici bir seviyeye ulaşılan kadar kentsel yeşil alanlarda artan bir eğilim sağlaması gerektiği ve kentsel ekosistemlerin halihazırda % 45'in üzerinde yeşil alana sahip olmaması durumunda, tüzüğün yürürlüğe girmesi ile 2030 yılı sonu arasında kentsel yeşil alan ve kentsel ağaç örtüsünde net bir kayıp olmamasını sağlaması gerektiği hükmünü getirmektedir. Ayrıca metin, Üye Devletlerin 2030 yılına kadar en az 25.000 km nehri serbest akışlı nehirlerle dönüştürmek ve yenilenmiş doğal nehir bağlantısını sürdürmek amacıyla yüzey sularının bağlantısının önündeki insan yapımı engelleri belirleme ve kaldırma yükümlülüğünü içermektedir.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 5330752F-59C8-4D62-93E4-5F78042D9047

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: T.C. Ticaret Bakanlığı Söğütözü Yerleşkesi (Merkez Bina) Söğütözü

Ayrıntılı bilgi için:

Mah. 2176. Sk. No:63 06530 Çankaya Ankara

Esmâ SELEK

Telefon No: 03122049067 Faks No: 03122128741

Ticaret Uzman Yardımcısı

e-Posta: e.selek@ticaret.gov.tr

Telefon No: 03122049067

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

Ayrıca, son yıllarda, Avrupa'daki yabancı böcek tozlayıcılarının varlığının ve çeşitliliğinin önemli ölçüde azalması karşısında sözkonusu tüzük, Üye Devletlerin en geç 2030 yılına kadar tozlayıcı nüfusundaki düşüşü tersine çevirecek önlemleri belirlemesi için özel şartlar getirmektedir.

Üzerinde uzlaşa sağlanan tüzük kapsamında, Üye Devletlerin, hedeflere nasıl ulaşacaklarını gösteren ulusal yenileme planlarını düzenli olarak Komisyon'a sunması ve ilerlemelerini izleyerek, raporlaması gerekmektedir. Üye Devletler, ilk olarak Haziran 2032'ye kadar olan dönemi kapsayan ulusal yenileme planlarını sunacak ve Haziran 2032'den sonraki dönem için stratejik bir genel bakış sunacaklardır. Haziran 2032'den önce ise Üye Devletler, 2050'ye kadarki dönem için stratejik bir genel bakışla birlikte 2042'ye kadar olan on yıl için yenileme planları sunacak ve Haziran 2042'ye kadar da 2050'ye kadar kalan dönem için yenileme planlarını sunacaktır. Ulusal yenileme planlarını oluştururken, Üye Devletlerin, çeşitli sosyal, ekonomik ve kültürel gereksinimleri, bölgesel ve yerel özellikleri ve nüfus yoğunluğunu dikkate almalarına imkan sağlanmaktadır.

Bunun yanı sıra Komisyon, tüzüğün yürürlüğe girmesinden bir yıl sonra, AB düzeyinde mevcut mali kaynaklara genel bir bakış, uygulama için finansman ihtiyaçlarının değerlendirilmesi ve herhangi bir finansman açığını belirleyen bir analiz içeren bir rapor sunacaktır. Üye Devletler de, arazi yöneticileri, çiftçiler, ormancılar ve balıkçılar da dahil olmak üzere yenileme tedbirlerini uygulayan paydaşları desteklemek için mevcut özel ve kamu programlarını teşvik etmeye yönlendirilmektedir.

Komisyon ayrıca, tüzüğün uygulanmasını ve tarım, balıkçılık ve ormancılık sektörleri üzerindeki etkilerinin yanı sıra daha geniş sosyo-ekonomik etkilerini gözden geçirecek ve değerlendirecektir.

Diğer yandan, AB'nin kontrolü dışında ve gıda güvenliği açısından AB çapında ciddi sonuçları olan öngörülemez ve istisnai olayların oluşması halinde, tüzüğün tarımsal ekosistemlerle ilgili hükümlerinin uygulanmasının bir yıla kadar askıya alınması imkanı getirilmektedir.

AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu'nun tüzük metnini resmen onaylamasının ardından AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanması beklenmektedir.

Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye, aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/11/09/nature-restoration-council-and-parliament-reach-agreement-on-new-rules-to-restore-and-preserve-degraded-habitats-in-the-eu/>

Bilgilerini rica ederim.

Bahar GÜÇLÜ
Bakan a.
Genel Müdür Yardımcısı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 5330752F-59C8-4D62-93E4-5F78042D9047

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: T.C. Ticaret Bakanlığı Söğütözü Yerleşkesi (Merkez Bina) Söğütözü

Ayrıntılı bilgi için:

Mah. 2176. Sk. No:63 06530 Çankaya Ankara

Esmâ SELEK

Telefon No: 03122049067 Faks No: 03122128741

Ticaret Uzman Yardımcısı

e-Posta: e.selek@ticaret.gov.tr

Telefon No: 03122049067

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

Dağıtım:

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Genel Sekreterliğine (TOBB)
Türkiye İhracatçılar Meclisine (TİM)
Deik Dış Ekonomik İlişkiler Kuruluna (DEİK)
Türk Sanayici ve İşadamları Derneği Genel Sekreterliği (TÜSİAD)
Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği Genel Sekreterliğine (MÜSİAD)
Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonuna (TİSK)
Türkiye Müteahhitler Birliğine (TMB)
Uluslararası Yatırımcılar Derneğine (YASED)
Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşuna (OSBÜK)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 5330752F-59C8-4D62-93E4-5F78042D9047

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: T.C. Ticaret Bakanlığı Söğütözü Yerleşkesi (Merkez Bina) Söğütözü
Mah. 2176. Sk. No:63 06530 Çankaya Ankara
Telefon No: 03122049067 Faks No: 03122128741
e-Posta: e.selek@ticaret.gov.tr
İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr
KEP Adresi:

Ayrıntılı bilgi için:

Esmâ SELEK

Ticaret Uzman Yardımcısı

Telefon No: 03122049067

